

RADIONICA U GMV-u Radionica restauriranja

Pokušaj razotkrivanja skrivenih slika

■ Ni sam umjetnik ne može kopirati vlastitu sliku, jer će u infracrvenom području ta crvena, plava ili zelena imati drugu refleksiju

Pisac: VIŠNJA GOTAL
 visnjagotal@gmail.com

Tridesetak srednjoškolarca, i predsjednik Fotokluba Varaždin Stanko Toth među njima, sjeli su u školske klupe postavljene u dvorani Galerije starih majstora varaždinskog Gradskog muzeja, uzeli olovke, kistove, boje... i ispred velikog platna, na kojemu su se vrtjeli dijapozitivi, pažljivo slušali predavanje više konzervatorice-restauratorice pri Hrvatskom restauratorskom zavodu, Dijane Nazor. Voditeljica restauriranja je u GMV-u održala dvosatnu edukativnu radionicu "Skrivene slike" na temu infracrvenih snimaka umjetničkih djela. Dijana Nazor priprema doktorsku disertaciju na ovu temu, pa je korist predavanja o važnosti konzervatorsko-restauratorskog posla bila obostrana – Pokušala sam pojasniti važnost fotografiranja infracrvenom svjetlošću. Tom je metodom moguće otkriti preslikane slojeve, nevidljive potpise... govori Dijana Nazor.

Preklapanje slika

Kad smo stigli u GMV, u lobiju između dviju dvorana stol s kistovima, staklenke s bojama i žamor u dvorani. Učenici Srednje strukovne škole, njih tridesetak, nakon odslušanog su predavanja ili slikali portrete ili autoportrete na način poliperspektive. - La-

Glavni razlozi preslikavanja

- Umjetnici nisu imali novca za novo platno.
- Nezadovoljstvo svojim radom pa su ga jednostavno preslikali
- Eksperimentirali su puno na jednom platnu
- Zbog krivotvorenja

ički, slikaju lice iz svih kutova - frontalno, sa strane iz profila, dijelove oka – preklapanje slika pojašnjava Dijana Nazor.

Infracrvenim snimkama slike su trajno zaštićene od krivotvorenja

Učenici su reagirali različito. Neki su se ozbiljno prihvatili zadatka, drugi se zabavljali crtajući kolege, dok su se Nikolina Mikac i Laura Šipoš unaprijed ispričale jedna drugoj u slučaju neuspjelih portreta - Sliku ispod slike ne rade, jer to zahtjeva puno više znanja. To su, nazovimo ih, „tajnovite slike“. Nemamo ni skupu infracrvenu kameru koja se rabi u konzervatorskoj struci. Radi jednu sliku, ispod koje se, pri pogledu infracrvenom kame-

rom vidi druga slika, kaže. GMV posjeduje jednu takvu sliku. Riječ je o slici Ivana Tišova "Portret Pavla Witmanna" iz 1922. godine, ispod koje je na infracrvenoj fotografiji jasno vidljiv ženski portret.

Smislene radionice

Infracrvenim snimkama slike su trajno zaštićene od krivotvorenja, te velike svjetske problematike. – Ako je slika snimljena infracrvenom kamerom, bez greške će se utvrditi ako djelo nije original. Često se preslikavaju potpisi i naprave drugi, ali to se također jednostavno uočava. Ni sam umjetnik ne može kopirati vlastitu sliku, jer će u infracrvenom području ta crvena, plava ili zelena imati drugu refleksiju, govori restauratorica.

Dok su učenici u GMV došli s profesoricama likovne umjetnosti, predsjednik Fotokluba Varaždin, Stanko Toth, samoinicijativno je došetao na Staničićev trg. – Zainteresiran sam za ovakve kreativne, smislene radionice za mlade kako bismo i mi stariji nešto naučili, rekao je Tot, koji je sjeo sam u klupu i olovkom crtao autoportret. Na pitanje je li mu slikarstvo hobi ili je došao iz čiste znatiželje, odgovara: - Fotografija mi je hobi, ali šire polje fotografije. Ovo je doista interesantno, rekao je Toth i nastavio olovkom crtati samoga sebe. Njegov je rad i ostao u crno-bijeloj tehnici.